

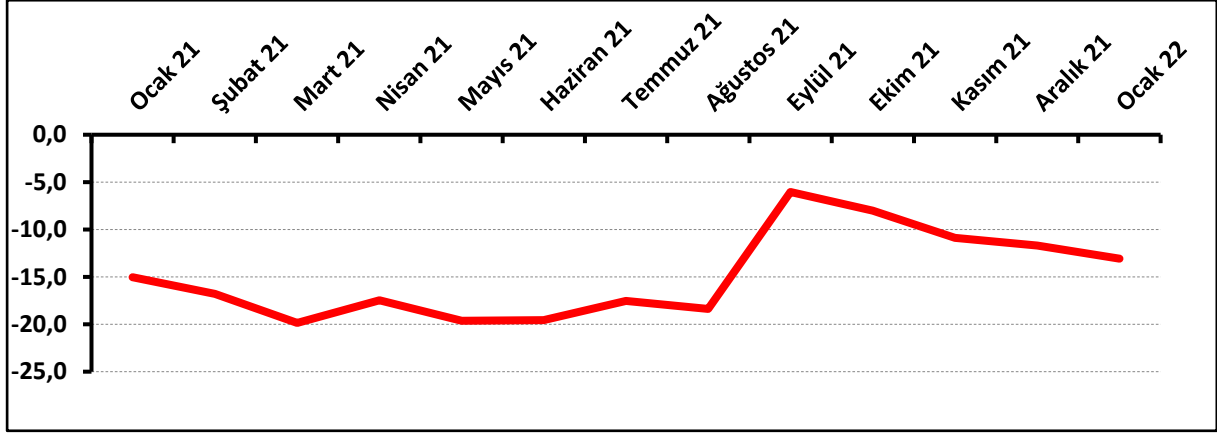
PERAKENDE GÜVENİ 2022 YILINA DÜŞÜŞLE BAŞLADI

TEPE, Ocak 2022’de bir önceki aya göre 1,4 puanlık azalış, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,9 puanlık artışla -13,1 puan değerini aldı. TEPE değerinin yıllık artışında 1 Aralık 2020 itibariyle uygulanmaya başlanan sokağa çıkma kısıtlamaları kaynaklı 2021 yılı perakende güveninde yaşanan önemli düşüşlerin etkili olduğu düşünülmektedir. TEPE’nin geçen aya kıyasla azalışında mevcut stok düzeyinin normalin üstünde olması etkili oldu. “Akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb. sektörleri kapsayan “Diğer” sektörü Ocak ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Ocak ayı perakende güveninde en fazla artış Doğu Karadeniz Bölgesi’nde görüldü. Ocak ayında düşüşün devam etmesiyle Türkiye, perakende güveninde AB-27 ve Euro Bölgesi’nden olumsuz yönde ayrıştı.

Perakende güveni geçen yıla göre artış, geçen aya göre azalış gösterdi

TEPE değeri, Ocak 2022’de -13,1 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 1,9 puan artarken, geçen aya göre 1,4 puan azaldı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 8,3 puanlık iyileşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 9,5 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

Şekil-1. TEPE (Ocak 2021 – Ocak 2022)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-12,1	-15,4	-19,6	-30,6	-17,3	-21,4	-16,7	-16,1	-15,5	-12,9	-11,6	-2,3
2021	-15,0	-16,8	-19,9	-17,5	-19,6	-19,6	-17,5	-18,4	-6,0	-8,0	-10,9	-11,7
2022	-13,1											

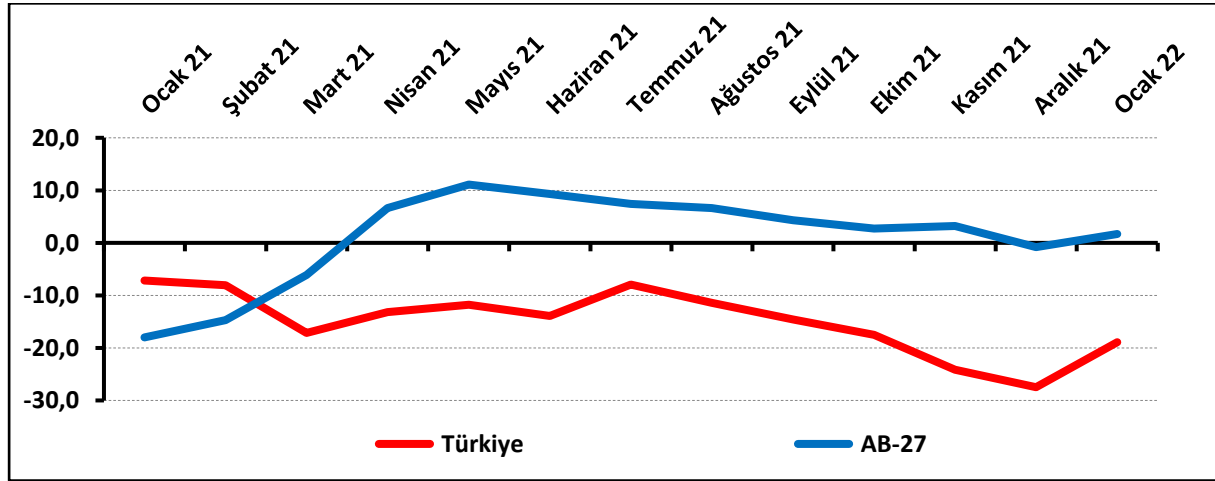
¹ Bültendeki tablo ve grafikler -aksi belirtilmediği sürece- mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin geleceğe yönelik satış beklentisi geçen aya göre iyileşirken, geçen yıla kıyasla geriledi

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ocak 2022’de -18,9 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 8,6 puan artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre 11,7 puan azaldı.

Ocak 2022’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 13’ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 34,7’si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 52,4 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ocak 2021 – Ocak 2022)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

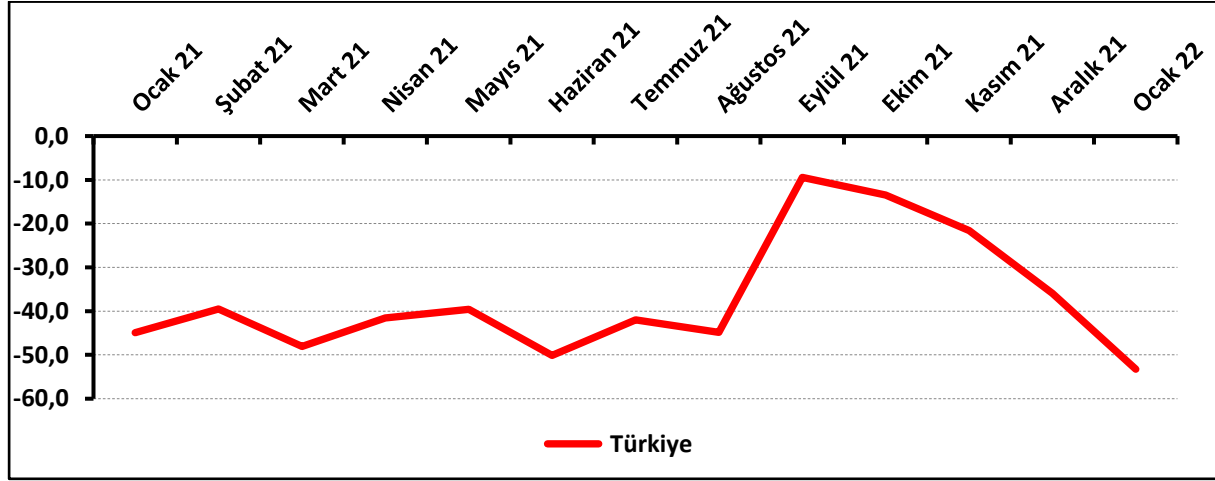
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-1,2	-10,4	-17,1	-40,6	-9,6	-10,3	-10,5	-11,2	-4,0	0,4	3,8	2,0
2021	-7,2	-8,1	-17,2	-13,2	-11,8	-13,9	-7,9	-11,4	-14,6	-17,5	-24,2	-27,5
2022	-18,9											

İşlerin durumuna ilişkin değerlendirmeler geçen yıla ve geçen aya kıyasla kötüleşti

İşlerin (geçen yılın aynı dönemine göre) durumuna yönelik değerlendirmeler, Ocak 2022'de -53,3 puan değerini alarak Aralık 2021'e göre 17,4 puan, Ocak 2021'e göre 8,4 puan azaldı.

Ocak 2022'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 12,2'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 65,4 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 22,4 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ocak 2021 – Ocak 2022)

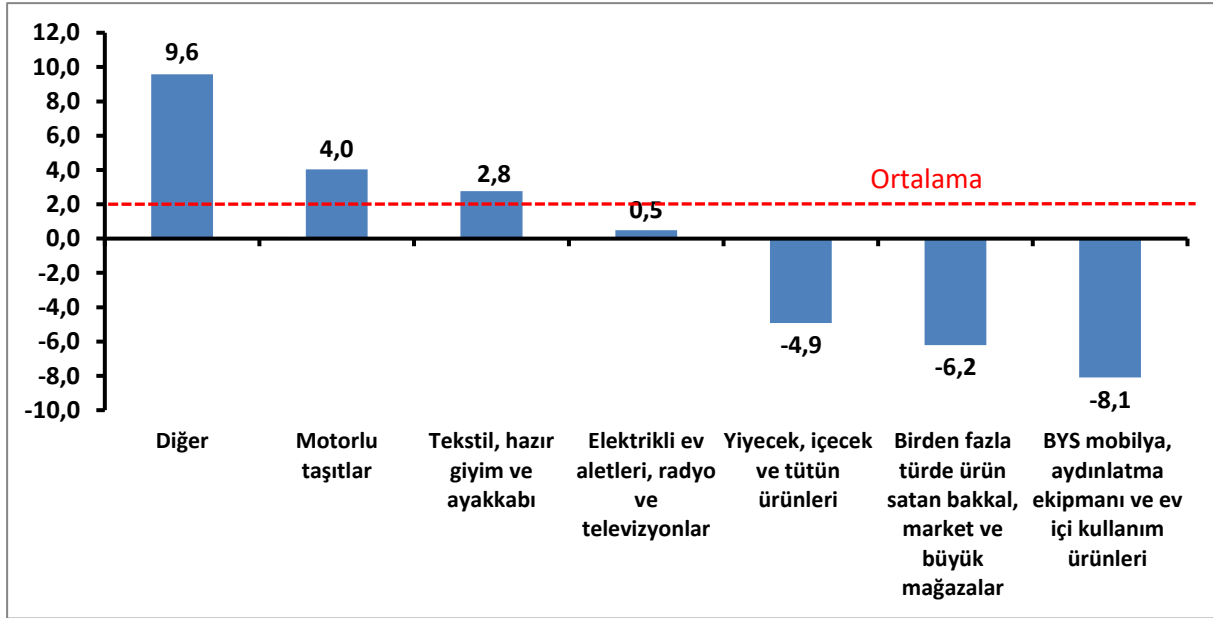
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-40,9	-37,7	-44,4	-63,5	-39,8	-55,5	-39,2	-44,5	-38,8	-38,9	-39,5	-36,6
2021	-44,9	-39,5	-48,0	-41,6	-39,5	-50,1	-42,0	-44,9	-9,4	-13,5	-21,6	-35,9
2022	-53,3											

Perakende güveni en fazla “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Ocak 2022’de, geçen yılın aynı dönemine göre “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerindeki değişim ortalamanın üzerinde gerçekleşirken, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı.

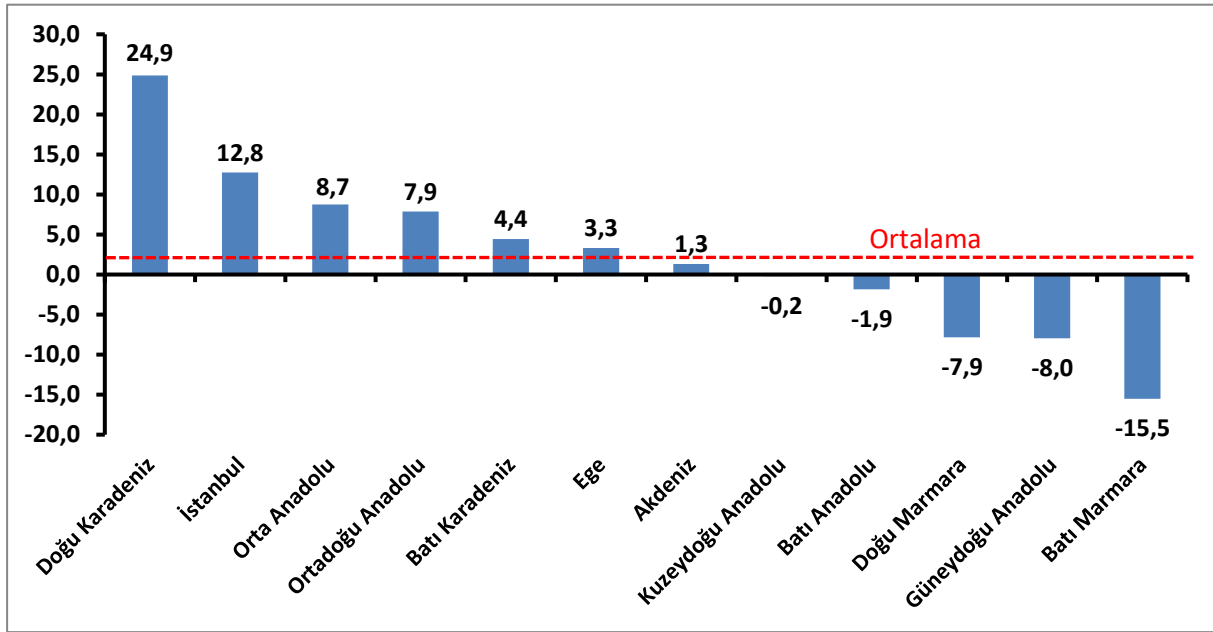
Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ocak 2022’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakende güveni en çok Doğu Karadeniz Bölgesi'nde arttı

Perakende güvenine bölgeler itibarıyla bakıldığında, Ocak 2022'de, geçen yılın aynı dönemine göre Karadeniz, İstanbul, Orta Anadolu, Ortadoğu Anadolu, Ege ve Akdeniz Marmara bölgelerinde artış gerçekleşirken, Kuzeydoğu Anadolu, Batı Anadolu, Doğu Marmara, Güneydoğu Anadolu ve Batı Marmara bölgelerinde ise azaldı. En fazla azalış -15,5 puan ile Batı Marmara Bölgesi'nde yaşandı.

Şekil-5. Bölgeler bazında TEPE'nin Ocak 2022'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)*

* Akdeniz, Adana, Antalya, Mersin, Osmaniye; Batı Anadolu, Ankara, Konya; Batı Karadeniz, Kastamonu, Samsun, Tokat, Zonguldak; Batı Marmara, Balıkesir, Tekirdağ; Doğu Karadeniz, Ordu, Trabzon; Doğu Marmara, Bursa, Eskişehir, Kocaeli, Yalova; Ege, Denizli, İzmir, Kütahya, Muğla, Uşak; Güneydoğu Anadolu, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin; Kuzeydoğu Anadolu, Erzurum; Orta Anadolu, Kayseri, Niğde; Ortadoğu Anadolu, Malatya ve Van illerini kapsamaktadır.

Perakendede beklentiler geçen yılın gerisinde kaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında, Ocak 2022’de, “geçtiğimiz üç ayda işlerin gelişimi” ve “mevcut stok düzeyi” dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Ocak 2021’e kıyasla olumsuz yönde değişirken, “önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” azaldı. Bir önceki aya kıyasla bakıldığında ise “mevcut stok düzeyi”, “önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Aralık 2021’e kıyasla olumlu yönde değişirken, “önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” azaldı. Diğer bir ifadeyle, Ocak ayında, geleceğe yönelik satış, sipariş, istihdam ve mağaza sayısı dâhil olmak üzere tüm beklentiler geçen yıla göre geriledi, fiyat artış beklentileri de önemli ölçüde azaldı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 01/2021	Endeks 12/2021	Endeks 01/2022	Bir önceki aya göre değişim 01/2022	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 01/2022
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-51,6	-47,7	-43,3	4,4	8,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	13,6	40,2	23,1	-17,1	9,5
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-16,9	-29,4	-22,4	7,0	-5,5
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-7,2	-27,5	-18,9	8,6	-11,7
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,0	-8,6	-9,2	-0,6	-12,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	37,2	53,4	30,2	-23,2	-7,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-44,9	-35,9	-53,3	-17,4	-8,4
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	4,0	-8,7	-3,9	4,8	-7,9

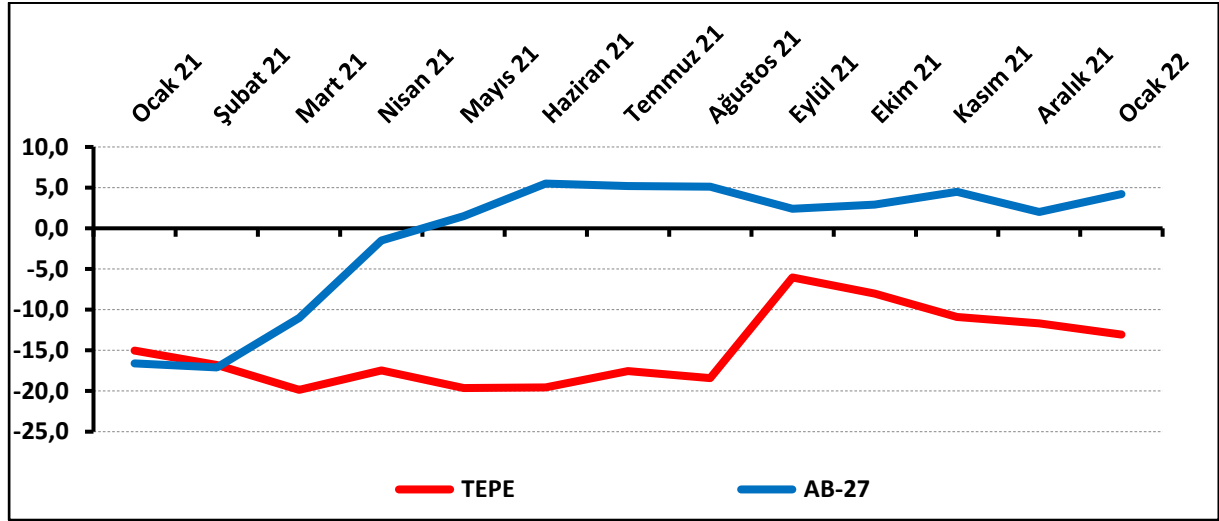
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablodaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni geçen yıla ve geçen aya göre arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Ocak 2022'de bir önceki aya göre 2,2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 20,8 puan arttı ve 4,2 puan değerini aldı. 2021 yılı Haziran-Eylül döneminde AB-27 perakende güveni ve TEPE arasında daralan fark, sonrasında TEPE'nin düşüş eğilimine girmesiyle tekrar açılmaya devam başlamıştır.

Şekil-6. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2021 – Ocak 2022)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	1,2	1,3	-6,4	-29,1	-28,4	-18,5	-13,7	-9,2	-7,1	-5,7	-11,8	-12,0
2021	-16,6	-17,1	-11,0	-1,5	1,5	5,5	5,2	5,1	2,4	2,9	4,5	2,0
2022	4,2											

Ocak 2022'de perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nin gerisinde kaldı

Türkiye ve AB-27 ülkelerinin Perakende Güven Endeksleri değerlendirildiğinde, Ocak ayında geçen yıla göre en fazla artış gösteren ülke Malta oldu. Avusturya ve Slovenya'da da 40 puan üzerinde iyileşmeler gerçekleşti. Bölge ortalamalarındaki değişim AB-27'de 20,8 puana, Euro Bölgesi'nde ise 22,3 puana ulaştı. Bir önceki aya göre gelişmeler değerlendirildiğinde, en yüksek artış Avusturya ve Almanya'da yaşandı; bölge ortalamaları ise AB-27'de 2,2 puan, Euro Bölgesi'nde 2,7 puan oldu. Türkiye'nin AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının gerisinde kaldığı görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri** ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ocak 2021 ve Aralık 2021'e göre)

Ülkeler	Ocak 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Aralık 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	60,4	-26,9
Avusturya	49,6	16,9
Slovenya	42,6	1,3
Hırvatistan	36,4	-4,0
İspanya	31,2	-2,3
Yunanistan	30,2	-7,9
Almanya	29,5	10,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	23,2	-1,6
Euro Bölgesi-19	22,3	2,7
İtalya	21,7	0,8
Belçika	21,5	-2,9
İrlanda	20,9	6,6
AB-27	20,8	2,2
Litvanya	18,7	2,8
Çek Cumhuriyeti	18,4	2,2
Portekiz	17,8	-0,3
Letonya	17,1	2,5
Bulgaristan	16,8	5,0
Macaristan	15,8	7,0
Slovakya	15,5	2,5
Estonya	15,3	-3,4
Polonya	15,0	-0,8
Karadağ	13,3	0,6
Arnavutluk	12,7	1,0
İsveç	12,1	-8,9
Sırbistan	11,7	0,1
Fransa	9,2	-1,2
Hollanda	8,8	-9,0
Romanya	7,3	2,1
Finlandiya	7,1	6,9
Türkiye	1,9	-1,4
Makedonya Cumhuriyeti	1,9	-6,5
Danimarka	1,4	8,7

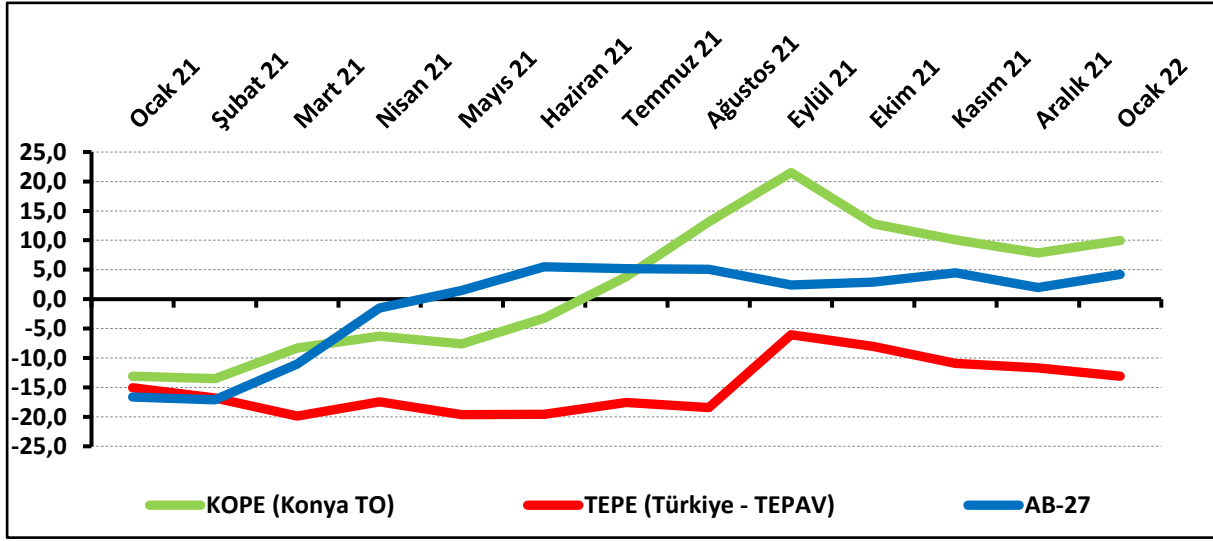
*Sıralama Ocak 2021 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) iş birliğinde hazırlanan Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE), Ocak 2022'de geçen yılın aynı dönemine göre 23,1 puan, bir önceki aya göre ise 2,1 puan artışla 10,0 puan değerini aldı. KOPE, Ocak ayında Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-7. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2021 – Ocak 2022)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-6,3	-5,6	-21,2	-27,9	-9,9	-6,5	-3,8	-12,3	-13,0	-14,8	-16,0	-16,4
2021	-13,1	-13,5	-8,3	-6,3	-7,6	-3,3	3,8	13,1	21,5	12,8	10,1	7,9
2022	10,0											